

INFORMÁCIE PRE VEREJNOSŤ

DIAKOL STRÁŽSKE, s.r.o. Priemyselná 720, Strážske

podľa § 15 a prílohy č. 2 zákona 128/2015 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Výrobňa formalínu v spoločnosti DIAKOL STRÁŽSKE, s.r.o. je zaradená do kategórie „B“ na základe projektovaného množstva nebezpečnej látky (metylalkohol, formalín) presahujúceho prahového množstva uvedeného v prvej časti prílohy č. 1 alebo druhej časti prílohy č. 1 k zákonu č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

1. Údaje o podniku

Obchodný názov: DIAKOL STRÁŽSKE, s.r.o.
Zapísaný v OR Okresného súdu Košice I., oddiel Sro vo vložke číslo: 14778/V

Právna forma: spoločnosť s ručením obmedzeným

Sídlo: 072 22 Strážske, Priemyselná 720

Identifikačné číslo: 36 578 380

Číslo odvetvovej klasifikácie ekonomických činností (OKEČ): 24 660

Telefón: 056 - 6871 212

E – mail: diakol@diakol.sk

Štatutárny zástupca: RNDr. Ľubomír Pančišin, konateľ spoločnosti
Ing. Petr Parchaňski, konateľ spoločnosti

Informácie o predkladateľovi

Informáciu predkladá Ing. Miroslav Novotný - špecialista na prevenciu závažných priemyselných havárií, osvedčenie o odbornej spôsobilosti s registračným číslom 0311 vydané MŽP SR.

Ing. Róbert Macko, výrobnotechnický riaditeľ, poverený konateľom spoločnosti DIAKOL STRÁŽSKE, s.r.o. za spracovanie predpísanej dokumentácie o prevencii ZPH.

Podľa § 5 zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov, spoločnosť DIAKOL STRÁŽSKE, s.r.o. predložila Odboru starostlivosti o životné prostredie Okresný úrad Košice oznámenie o zaradení podniku.

2. Súčasná a plánovaná činnosť podniku

Spoločnosť DIAKOL STRÁŽSKE, s.r.o. sa zaoberá výrobou a predajom formalínu a melamín-močovino-formaldehydových živíc (lepidiel), ktoré sa používajú v drevospracujúcom priemysle pod obchodným názvom KRONOCOL a KRONORES (prevádzka Výrobňa lepidiel).

Spoločnosť DIAKOL STRÁŽSKE, s.r.o. pôsobí v areáli Priemyselný park Strážske, v ktorom má vo vlastníctve pozemky, budovy a výrobo-technologické zariadenia, vrátane inžinierskych sietí a zariadení na dopravu energie (časť potrubných mostov). Priestory spoločnosti nie sú oddelené od ostatných prevádzok (oplotenie, múr), ktoré sa nachádzajú na území areálu Priemyselný park Strážske. Oplotenie pozemku je v objekte Sklad metanolu.

Výrobu formalínu v spoločnosti DIAKOL STRÁŽSKE, s.r.o. môžeme rozdeliť na tieto tri základné celky:

- Skladovanie a príprava surovín

Základnou surovinou pre výrobu formalínu je metanol, ktorý sa dopravuje v železničných cisternách na stáčaciu stanicu metanolu (obj. č. 5321). Metanol z cisterien je zamestnancami DIAKOL STRÁŽSKE, s.r.o. stočený pomocou čerpadla do skladového zásobníka metanolu H201 obj. č. 6411 (objem 4000 m³). Zo zásobníka je metanol čerpaný do prevádzky Výrobňa formalínu Fd IV.

- Výroba a skladovanie formalínu

Formalín sa vyrába v objekte č. 5313 oxidačno-dehydrogenačnou reakciou metanolu na striebornom katalyzátore pri zvýšenej teplote.

Vyrobený produkt ako 37% - 55%-ný vodný roztok formaldehydu je odťahovaný potrubnou trasou cez jednu z adjustačných nádrží (2x58 m³) - obj. č. 5314, do nadzemného skladového zásobníka H27.1/2. Vyrobený formalín sa podľa potreby skladuje v tomto zásobníku H27.1/2, so skladovacou kapacitou cca 512 m³ formalínu.

Použitý katalyzátor sa spätne regeneruje a aktivuje.

- Spaľovňa odplynov

Odplyny z výroby formalínu odchádzajúce z absorpčnej kolóny sú vedené do spaľovacej komory spaľovne odplynov. Tu sú po zmiešaní so vzduchom spaľované pri teplote 900-1200°C v špeciálnom hlavnom horáku. Pre zabezpečenie úplnej oxidácie škodlivín v odplynoch sa používa ako podporné palivo zemný plyn. Ochladené spaliny sú odvádzané do komína.

Spaľovacie zariadenie (spaľovacia komora, horáky, kotol na výrobu pary) je umiestnené v samostatnom objekte č. 5395, južne od administratívnej budovy DIAKOL STRÁŽSKE, s.r.o.

3. Informácie o nebezpečných látkach

P. č.	Názov nebezpečnej látky	CAS/EC číslo	Klasifikácia nebezpečnej látky podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008	
			Kód triedy a kategórie nebezpečnosti ¹⁾	Kód výstražných upozornení ²⁾
1.	Metanol	67-56-1/ 200-659-6	Flam. Liq. 2: Veľmi horľavá kvapalina a pary kat. 2 Acute Tox. 3 Akútna toxicita kat. 3 GH S02–horľavé látky; GH S06-toxické látky GH S08 -látky nebezpečné pre zdravie STOT SE 1	H225 - Veľmi horľavá kvapalina a pary. H301 - Toxický po požití. H311 - Toxický pri kontakte s pokožkou. H331 - Toxický pri vdýchnutí. H370 - Spôsobuje poškodenie orgánov. Expozičný vstup: prehltnutie a vdýchnutie. Bezfarebná kvapalina s prenikavým alkoholovým zápachom.
2.	Formalín 37 až 55 %		Acute Tox. 3 Akútna toxicita kat. 3 Muta 2; mutag. zárod. buniek kat. 2; Carc. 1B; karcin. kat. 1B Skin Corr. 1B žieravosť/ drážd pre kožu kat. 1B Skin. Sens. 1; kožná senzib. kat. 1 STOT SE 3; toxicita pre špec. cieľový orgán kat. 3 GH S06- toxické látky; GH S08 - látky nebezpečné pre zdravie GH S05 – korozívne a žieravé látky GH S07 – dráždivé látky	H301 - Toxický po požití. H311 - Toxický pri kontakte s pokožkou. H 331 Toxický pri vdýchnutí H341 -Podozrenie, že spôsobuje genetické poškodenie H350 -Môže spôsobiť rakovinu H314 -Spôsobuje vážne poleptanie kože a poškodenie očí. H317 - Môže vyvolať alergickú kožnú reakciu. H335 - Môže spôsobiť podráždenie dýchacích ciest. Bezfarebná kvapalina so štipľavým, prenikavým zápachom. Z kvapaliny sa uvoľňuje plynný formaldehyd.

Všeobecné informácie o spôsobe varovania verejnosti

V súvislosti s prehodnotením a aktualizáciou Posúdenia rizika závažných priemyselných havárií DIAKOL STRÁŽSKE, s.r.o. bolo konštatované, že verejnosť nemôže byť dotknutá závažnou priemyselnou haváriou.

Prejavy závažnej priemyselnej havárie na zariadeniach s nebezpečnými látkami DIAKOL STRÁŽSKE, s.r.o. nezasahujú do obývaných oblastí – jednotlivých obcí v okolí podniku. Dosah je len v rámci areálu Priemyselný park Strážske.

Eliminovanie následkov potenciálnej závažnej priemyselnej havárie alebo aspoň ich obmedzenie na najnižšiu možnú mieru pri včasnom spozorovaní je zmluvne zabezpečené prostredníctvom závodného hasičského útvaru (ZHU), sídliaceho v areáli Priemyselný park Strážske. Operátor na velíne výroby a havarijná komisia sú vybavení prostriedkami komunikácie a potrebnými kontaktmi na jednotlivé prevádzky v rámci areálu, pre zabezpečenie potrebného vyrozumienia v prípade vzniku závažnej priemyselnej havárie.

V rámci areálu sú všetky spoločnosti, podnikajúce na území areálu, vyrozumené a varované pred prípadným nebezpečenstvom s využitím technických prostriedkov (akustických sirén) automatického varovacieho a vyzrozumievacieho systému.

Spoločnosť DIAKOL STRÁŽSKE, s.r.o. má vybudovaný vlastný varovný a vyzrozumievací systém pre areál Priemyselný park Strážske, ktorý v prípade ZPH oznamuje ohrozenie. Novozriadená elektronická siréna GIBON 1200W je nainštalovaná na streche HTO Výrobne lepidiel obj. č. 5003 a ovládaná zo spoločného velína riadenia výroby. Ak dôjde k mimoriadnej situácii v rámci areálu DIAKOL STRÁŽSKE, s.r.o., zmenový predák na velíne výroby podáva informácie na havarijnú komisiu a ZHU, a rozhodne v prípade závažného ohrozenia života a zdravia osôb v rámci areálu o spustení varovného systému, sirény. Operátor na velíne výroby o udalosti urýchlene informuje závodný hasičský útvar.

Varovanie pri ohrození sa vyhlasuje signálom „Všeobecné ohrozenie“ – dvojminútový kolísavý tón sirén.

Koniec ohrozenia sa vyhlasuje signálom „Koniec ohrozenia“ – dvojminútový stály tón sirén bez opakovania.

Štátny dozor a koordinácia kontrolnej činnosti

Štátnym dozorom na úseku prevencie závažných priemyselných havárií sa zisťuje, ako prevádzkovatelia plnia povinnosti ustanovené týmto zákonom a rozhodnutiami vydanými na jeho základe. Osobitnou súčasťou štátneho dozoru je vykonávanie kontrol v podnikoch, na ktoré sa vzťahuje tento zákon, koordinovaným spôsobom orgánmi štátneho dozoru.

Koordináciu kontrolnej činnosti podľa tohto zákona zabezpečuje Slovenská inšpekcia životného prostredia.

Orgány štátneho dozoru koordinovaným spôsobom navzájom spolupracujú a vzájomne si vymieňajú skúsenosti a poznatky, ktoré získali pri výkone štátneho dozoru.

Posledná koordinovaná kontrola bola v spoločnosti DIAKOL STRÁŽSKE, s.r.o. vykonaná v dňoch 18.10.2023 až 07.11.2023, záznam o ukončení kontroly bol spísaný dňa 30.01.2024. (<https://app.sazp.sk/SevesoPublic/>).

Spoločnosť DIAKOL STRÁŽSKE, s.r.o. vypracovala aktualizovanú Bezpečnostnú správu v zmysle zákona NR SR č. 128/2015 Z.z. o prevencii ZPH, na ktorú Okresný úrad v sídle kraja rozhodnutím č. OU-KE-OSZP1-2022/008271-020 vydal súhlasné stanovisko. Toto stanovisko má platnosť do 06.04.2027.

4. Požadované správanie sa verejnosti v prípade ZPH

Závažná priemyselná havária je udalosť, akou je závažný únik nebezpečnej látky, požiar alebo výbuch v dôsledku nekontrolovateľného vývoja počas prevádzky podniku vedúci k vážnemu bezprostrednému alebo následnému ohrozeniu zdravia ľudí, životného prostredia alebo majetku s prítomnosťou jednej alebo viacerých nebezpečných látok.

Prevenia závažných priemyselných havárií je súbor organizačných, riadiacich, personálnych, výchovných, technických, technologických a materiálnych opatrení na zabránenie vzniku závažných priemyselných havárií.

Po zaznení výstražného signálu sirény možno predpokladať, že došlo k mimoriadnej udalosti, ktorá môže byť spojená s možným ohrozením zdravia a života občanov, životného prostredia, resp. majetku.

V prípade mimoriadnej udalosti v areáli podniku sa odporúča:

Všeobecne platné pokyny

- zachovať pokoj, rozvahou, nepodliehať panike,
- riadiť sa pokynmi havarijnej komisie a záchranných zložiek,
- v čase ohrozenia varovať ostatné ohrozené osoby nachádzajúce sa v priestore areálu,
- okamžite opustiť ohrozený priestor, ak je to možné.

Postup podľa jednotlivých typov havárie:

V prípade požiaru

- urýchlene opustiť ohnisko požiaru a nezdržovať sa v ohrozenom priestore, vyhľadať úkryt v budovách, uzatvoriť okná a dvere,
- dôsledne rešpektovať pokyny záchranných zložiek.

V prípade úniku toxického formaldehydu:

- nezdržovať sa v bezprostrednej blízkosti miesta úniku,
- opustiť čo najskôr miesto ohrozenia kolmo na smer vetra,
- nevykonávať žiadnu činnosť spojenú s ohňom alebo tvorbou iskry v mieste ohrozenia,
- vojsť do najbližšej budovy, uzatvoriť všetky dvere, okná, vypnúť ventiláciu a klimatizáciu, zotrvať na mieste,
- dôsledne rešpektovať pokyny záchranných zložiek.

Vo výrobných priestoroch DIAKOL STRÁŽSKE, s.r.o. je na zásobníku H27.2, ktorý sa nachádza v blízkosti výroby formalínu, umiestnený veterný rukáv, ktorý ukazuje momentálny smer vetra pre orientáciu evakuovaných osôb.

V prípade výbuchu:

- opustiť miesto ohrozenia, vzdialiť sa do bezpečnej vzdialenosti,
- ukryť sa vyčkať pokyny záchranných zložiek a kompetentných orgánov.

Vzájomná koordinácia a informovanosť bude zabezpečovaná prostredníctvom Havarijnej komisie DIAKOL STRÁŽSKE, s.r.o. (varovný a vyzumievací systém, vzájomné oboznámenie s vnútornými havarijnými plánmi).

Riadiacim orgánom pre riešenie havárií v spoločnosti DIAKOL STRÁŽSKE, s.r.o. je Havarijná komisia. Miestom riadenia je spoločný velín riadenia výroby v obj. č. 5303. Záložným miestom (zhromaždiskom) je vyznačený priestor od hlavnej cesty pred budovou HTO Výrobne lepidiel.

5. Opatrenia na úseku prevencie závažných priemyselných havárií a na úseku ich zdoľovania a obmedzenia následkov

Opatrenia na obmedzenie rozvoja ZPH, na zmenšenie jej rozsahu a obmedzenie následkov v priestoroch podniku:

V prípade začínajúceho rozvoja ZPH možno technologické procesy odstaviť na riadiacom velíne výroby (havarijné odstavenie prevádzky), kde je stála obsluha. Ďalšie opatrenia na zdoľovanie ZPH a obmedzenie jej následkov predstavujú:

- monitorovanie dôležitých technologických uzlov kamerovým systémom vyvedeným na monitory (spoločný velín výroby); vlastný kamerový systém v jednotlivých výrobných objektoch s nočným videním,
- detekcia prítomnosti výbušných látok (systému merania toxických a výbušných plynov (uhlíkovodíkov) za pomoci detektorov, ktoré sú vyvedené na spoločný velín výroby (vizuálna a akustická signalizácia),
- tlakové zariadenia sú opatrené poistnými ventilmi, sýtič na plášti prietržnou hliníkovou membránou,
- elektrická požiarne signalizácia (EPS) vyvedená na spoločný velín výroby; taktiež je zabezpečovaná komunikácia s jednotlivými výrobnými jednotkami,
- zásobník č. 5 v objekte č. 6411 na skladovanie metanolu je vybavený protipožiarne zariadením - **polostabilným hasiacim zariadením**, na ktoré sa v prípade požiaru napojí vozidlo požiarnej ochrany s hasiacou penou; súčasťou tohto zariadenia je **prípojka technologickej vody na chladenie plášte** zásobníka počas letných horúčav, resp. počas požiaru je možné týmto spôsobom zároveň ochladzovať plášť horiaceho zásobníka; v letnom období je ochranná vaňa čiastočne zaplnená vodou,
- vybavenie technologických objektov požiarne-technickými zariadeniami – ručné hasiace prístroje, nadzemné hydranty v okolí výrobného objektu.
- podnik má zabezpečenú v zmysle platného zákona službu havarijnej odozvy; vypracovaný havarijný plán pre jednotlivé scenáre závažných havárií a v prípade vzniku takejto udalosti sa bude ním riadiť.

Od 01.04.2022 pre spoločnosť DIAKOL STRÁŽSKE, s.r.o. zabezpečuje službu havarijnej odozvy spoločnosť SAFIRS, s.r.o. prostredníctvom závodného hasičského útvaru.

V prípade potreby síl a prostriedkov z vonkajších zdrojov budú podľa rozsahu a charakteru ZPH povolávané zložky integrovaného záchranného systému.

Spoločnosť DIAKOL STRÁŽSKE, s.r.o. zabezpečuje pravidelné precvičovanie scenárov podľa vnútorného havarijného plánu v súčinnosti so službou havarijnej odozvy v súlade so zákonom, a to minimálne raz za tri roky.

6. Plán ochrany obyvateľstva – vonkajší havarijný plán

Podnik v súlade s § 11 zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii ZPH vypracoval podklady pre plán ochrany obyvateľstva v predpísanom rozsahu a štruktúre a predložil ich orgánu, ktorý vypracúva plán ochrany obyvateľstva v stanovenom termíne.

Na základe týchto podkladov budú príslušné orgány podľa osobitných predpisov spracovávať plán ochrany obyvateľstva okresu.

7. Ďalšie informácie

Podrobnejšie informácie sú uvedené v „Bezpečnostnej správe“, ktorá sa v stanovenom termíne predkladá príslušným orgánom štátnej správy na ďalšie konanie.

Základné platné právne predpisy z oblasti prevencie závažných priemyselných havárií sú :

- zákon NR SR č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- vyhláška MŽP SR č. 198/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 128/2015 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Ďalšie informácie možno nájsť v súvisiacich právnych predpisoch (ochrana pred požiarmi; environmentálna legislatíva; legislatíva bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci; legislatíva o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia; o civilnej ochrane obyvateľstva a o chemických látkach a chemických zmesiach).

Podrobnejšie informácie možno získať na Odbore starostlivosti o životné prostredie OÚ Košice; MŽP SR; v Informačnom systéme PZPH na stránke www.enviroportal.sk.

V Strážskom, dňa 16.12.2015

posledná aktualizácia: Január 2025